

# ISTEN ÜZENETE A FOGSÁGBAN: EZÉKIEL PRÓFÉTA (Ezékiel 1–3)

Gyülekezeti óraszám: 0. Egyházi iskola óraszám: 1.

## TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* Dr. H. Jagersma: Izráel története az Ószövetségi korban; Keresztyén Bibliai Lexikon, Kálvin Kiadó, Budapest, 1995)

### **Ezékiel próféta személye:**

Ezékiel prófétát Isten Babilonban hívta el a próféta szolgálatra. Isten a babiloni fogság idején is gondoskodott arról, hogy népe a távolban se maradjon ige nélkül. Azok közé a papok közé tartozott, aki az első fogságba vitelkor, Kr. e. 597-ban került fogságba. A fogság 5. évében szólította meg őt Isten. Elhívása látomásban történt. Isten őrállói feladattal bízta meg. Figyelmeztetnie kellett a népet arra, hogy a bűnt ítélet követi, de ha megtérnek, akkor megmaradnak. Mintegy 20 éven keresztül tevékenykedett Babilonban prófétaként. Ezékiel személyéről keveset tudunk. Próféciaiban nagy szerepet játszanak a látomások. Prófétai szolgálata hozzájárult ahhoz, hogy a körülmények és a lehetőségek szerint a vallás megőrizze tisztaságát.

### **Emberfia:**

A látomás után Isten megszólította a prófétát, Emberfiának nevezte. Ez az elnevezés arra utal, hogy az ember Isten teremtménye. Az ember leszármazottja, akinek a Teremtővel szemben engedelmesen kell viselkednie. Jézus sokszor nevezte magát Emberfiának. Amikor a főpap Jézus megkérdezi, hogy Messiásnak tartja-e magát (Mt 26,60–63), akkor Jézus válaszában magát Emberfiának nevezi. Az apostoli iratok ritkán nevezik Jézus Emberfiának, helyette Messiásnak.

### **Babiloni fogság:**

Jójákim király uralkodása alatt Júda Egyiptom vazallusa volt. Rengeteg adót kellett fizetni Nékó fáraónak. Jójákim maga Nékó embere volt, mert ő segítette trónra. Sőt, eredeti Eljácim név helyett Jójákimnak nevezte el. Jójákim király nem vette figyelembe az egyre növekvő új hatalom, Babilon erejét. Babilon (Nebukadneccar) legyőzte Egyiptomot Kr. e. 605-ben Karkemishnél. Ezentúl Egyiptom helyett Babilonnak kellett adót fizetni. Jójákim király 3 évig fizette is az adót Babilonnak, majd úgy határozott, hogy ismét az egyiptomiakhoz fordul segítségért, és megtagadja az adófizetést Babilonnak. Ezért II. Nebukadneccar Jeruzsálem ellen csapatokat küldött, és később maga is hadba vonult Jeruzsálem ellen. Ekkor már nem élt Jójákim, így fiára, Jójákinra várt a feladat, hogy szembeszálljon a babiloni sereggel. Jójákin azonban úgy döntött, hogy megadja magát. Ezzel megmentette Júdát a teljes pusztulástól, bár a vereség súlyos következményekkel járt. Nebukadneccar a templom és a palota minden kincsét Babilonba szállította. Fogságba vitték a királyi család tagjait, a nép vezető embereit: katonákat, szakembereket, a véneket, prófétákat és papokat. Ez megpecsételte Júda sorsát. Cidkijjá király (akit Nebukadneccar tett a trónra) többször kikérte Jeremiás próféta véleményét, mégsem hallgatta meg. Cidkijjá felkelést szervezett Babilon ellen Egyiptom segítségével reménykedve. Ekkor jelent meg

újra Nebukadneccar Jeruzsálemben, és másodjára is hadjáratot intéz Jeruzsálem ellen. Ekkor lerombolta a város falát, a palotát és a templomot elpusztította.

A lakosság egy részét fogságba vitték. Ez a második fogságba vitel Kr. e.

587-ben. A babiloni fogság a Perzsa Birodalom felemelkedésének köszönhető. Círusz, perzsa király Kr. e. 538-ban hazaengedte a foglyokat.

A fogság nem csak anyagi, lelki szempontból tette próbára Isten népének az életét és a hitét, hanem vallási szempontból is. A templom, ahol az áldozatot végrehajthatták volna lerombolva nagy távolságban volt. A próféták igyekeztek a népet megtartani az Isten törvényeinek a közelében. De egy pogány kultúrában sokkal nehezebb volt, mint otthon. A pogány kultúrától való védekezésnek Isten népe egyre komolyabban kezdett foglalkozni a saját törvényeinek a tanulmányozásával. Szigorúan igyekeztek megtartani a tisztasági törvényeket, vagy a szombatra vonatkozó előírásokat.

### **VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK**

Ezékiel történetéből a mások figyelmeztetése és intése kapcsolható leginkább a korosztály tapasztalataihoz és élethelyzetéhez. Mivel egy ötödikes gyerek általában tudja vagy érzékeli, ha valami nem helyes (egyszerűbb helyzetekben), tudja figyelmeztetni is a társát. Kimondottan van is mások feletti ellenőrzési feladatuk, amikor hetesként végzik a feladataikat az iskolában, vagy esetleg egy órai közös munka során ellenőrizniük kell a társuk elvégzett feladatát.

A másik kapcsolópont lehetőség a hűség. A kiskamasz számára ez egy fontos dolog. Ötödikes korban még létezik a legjobb barát, barátnő, bár egyre inkább az érzelmesebb fiúk és a lányok számára. A kapcsolataiban fontos ezért a hűség. Akárcsak a csoporthoz való tartozás során a lojalitás.

### **ÓRAVÁZLAT JAVASLAT**

**Fő hangsúly:** Isten szava érték.

**Kognitív cél:** Arra való rámutatás, hogy Isten szava érték, amit tovább lehet adni.

**Affektív cél:** A hűséghez, kiálláshoz, őrálláshoz kapcsolódó pozitív érzelmek felidézése és megerősítése.

**Pragmatikus cél:** Arra bátorítás, hogy fogalmazzák meg, ők milyen értékek mentén szeretnének hűséges őrállók lenni.

<b>Óra fő része</b>	<b>Javaslatok</b>	<b>Taneszköz</b>
<b>Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása</b>	<b>Beszélgetés:</b> A tankönyv bevezető részének elolvasása után beszélgetsek róla, miért volt fontos az írnokok szerepe az ókorban! Ki volt Jeremiás írnoka? Melyik foglalkozáshoz volt még elengedhetetlen az írástudás? Kik foglalkoztak hivatásszerűen Isten Igéjével?	<b>Tankönyv</b>
<b>Feldolgozási javaslat</b>	Történet közös olvasása, megismertetése utáni <b>1. Beszélgetés:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Mit jelenthet az „emberfia” kifejezés?</li></ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mit fejez ki ez a megszólítás?</li> <li>• Ki nevezte így saját magát? Mit gondoltok miért?</li> </ul> <p>Ezékiel számára az Emberfia azt jelenti, ő is teremtmény, aki hálával és engedelmességgel tartozik Teremtőjének. Jézus számára azt jelenti, hogy ő szenvedő szolga (vö. Mk 8,31 és 10,44), aki az emberek üdvéért lett emberré (lásd még Lk 19,10).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mi utal még Jézusra a szövegben?</li> </ul> <p>(Jobb, ha a választ együtt keresitek.)</p> <p><b>2. Feladat:</b> Hasonlítsátok össze Ez 2,3 és Mt 15,24 küldetésre utaló mondatát!</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Milyen feladatra hívta el, illetve küldte el az Úr Ezékielt?</li> <li>• Miért nehéz ez a feladat?</li> <li>• Vajon miért kellett megennie Ezékielnek az irattekerécsét?</li> <li>• Miért érezhette édesnek az ízt?</li> </ul> <p>(A gyerekek ötleteinek a meghallgatása után beszéljen a hittanoktató a próféták jelképes cselekedeteiről. Ez a kép azt jelzi, hogy Isten ígéje betölti a próféta testét-lelkét, és hogy Isten szava olyan édes számára, mint a méz.)</p> <p><b>3. Feladat:</b> Keressük ki a Bibliában a 19. zsoltár 8–11. szakaszát, amely szintén a méz édességéhez hasonlítja Isten Igéjét.</p> <p><b>4. Tanítás:</b> A fogság idején, távol a templomtól, illetve amikor már le volt rombolva a templom, Ezékiel volt a nép élő lelkiismerete.</p> <p><b>5. Beszélgetés a bibliai történetről:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Milyen veszélyek leselkedtek a zsidó népre a babiloni fogság idején? Gondolj például Dánielre és barátaira. Sorolj fel minél több ilyen dolgot, ami segítette a hűség megélését.</li> </ul> <p><b>6. Beszélgetés az „őrálló” kifejezésről:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mit jelent őrt állni?</li> <li>• Mi a feladata egy őrnek?</li> <li>• Milyen képessége, tulajdonsága van a jó őrállónak?</li> </ul> <p>(megbízható, hű, kitartó, jó koncentráció, megfigyelő képesség, türelem stb.)</p> <p><b>7. Aranymondás:</b></p>	<p>Az elhívás/küldetés fogalma</p> <p>Prófétai szimbolikus cselekedetek, ígeismeret bővítése</p> <p>Ezékiel feladata a fogságba vitt nép között</p> <p>Munkafüzet A kísértés fogalma, problémalátás fejlesztése Munkafüzet Személyes hitre nevelés, saját kísértéseink felismerése</p>
--	--	--

	<p>Hogyan, miként vagyunk felelősek egymásért?</p> <p><i>Emberfia! Őrállóvá tettelek téged Izráel házában. Ha igét hallasz tőlem, figyelmeztess őket az én nevemben!</i> (Ez 3,17)</p> <p><b>8. Ének:</b> Református énekeskönyv: 171. dicséret: „Megáll az Istennek Igéje...”</p>	<p>Az imádság szerepe a kísértések elleni harcban</p> <p>Személyes megélt hit, gyülekezet közössége</p> <p>Énekeskönyv</p>
<b>Munkáltatás</b>	<p>Olvassátok el Ezékiel látomásának válogatott verseit a munkafüzetből! Milyenek képzelitek a látomást, vagy annak egy részletét? Rajzoljátok le egy külön lapra!</p> <p>Kapcsolódó feladat: munkafüzet 5. feladat</p>	<p>Munkafüzet</p> <p>Képzelőerő, képi intelligencia fejlesztése</p>
<b>Házi feladat</b>	<p>1. Munkáltatás feladatai.</p>	<p>Internet- és könyvtárhasználat</p>

## KÉPELEMZÉSI ÉS SZÖVEGELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET

**Tankönyv: 44-45. oldal**

### A képen látható:

Illusztráció: kőtábla, agyagtábla, papirusztekercs

Illusztráció: Ezékiel próféta papirusztekercset kap

**A szöveg:** Nyisd ki a szád!

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

### Képolvasási javaslat:

Olvassátok el a lila alpra írt szöveget! Figyeljétek meg a képeket: mire a Biblia korában írtak az emberek?

Mit gondoltok, hogyan „írtak” a kőtáblára, az agyagtáblára és a papirusztekercsre?

Milyen írószerszámot használtak?

A papiruszra milyen „tintával” írhattak?

Illusztráció:

Milyen jelenetet ábrázolt az illusztrátor? Kit láttok a

képen?

Ha elolvassátok a történetet, akkor megtudhatjátok, miért kellett megennie a tekercset Ezékielnek? Mit jelképezhet ez?

## Szövegelemzés

Gondoljátok végig, milyen megpróbáltatásokon ment keresztül Izrael népe – az eddigi történetek alapján! Mondjátok el!

Kiról, kikről szól a történet?

Feladatot kapott Ezékiel Istentől?

Mit kellett tennie Ezékielnek?

Mi történhetett a továbbiakban?

Mi volt a történet lényege számodra?

## BESZÉLGETÉSPONTOK AZ ARANYMONDÁSHOZ

*„Emberfia! Őrállóná tettelek téged Izrael házában. Ha igét hallasz tőlem, figyelmeztessd őket az én nevemben!”*

Kinek szól ez az üzenet?

Mit jelent őrállónak lenni? Mit kellett őriznie Ezékielnek?

Kinek mondta el Isten Igéjét a próféta?

Milyenek voltak az izráeliek? Meghallgatták-e Ezékielt?

Te figyelsz Isten Igéjére? Hol és hogyan teszed ezt?

Képek: Az évezredek során igen sok művészt megihletett Ezékiel látomása. Képeket lehet gyűjteni és beszélgetni ezekről.

## EGYÉB ÖTLETEK

### 1. Beszélgetés vagy szituációs játék az egymásért való felelősségről

Az aranymondáshoz kapcsolódva, esetleg annak előkészítésül beszélgethetünk a felelősségről és olyan szituációkról, melyekben egy ötödikes gyereknek felelősséget kell vállalnia. Pl. ő a hetes

### 2. Játék: Védőbeszéd (kótábla, agyagtábla vagy papirusz?)

Alkossunk 3 (vagy 6) kiscsoportot. Minden kiscsoport kap egy-egy történelmi üzenethordozó eszközt, aminek a képét a TK 44. oldalán láthatjuk.

Feladat: Beszélje meg a kiscsoport, és gyűjtsön meggyőző érveket, hogy miért az ő üzenethordozójuk a legjobb. A lila háttérű szöveget is felhasználhatják a csoportok az érvek gyűjtögetéséhez.

Rövid megbeszélés után a csoportból 1 fő ismertesse a csoport véleményét.

### **3. Számonkérés:**

Osszuk 3 részre a csoportot. Minden csoport kap egy-egy ókori üzenethordozót. A hittanoktató állításokat mond. Annak a csoportnak a tagjai, akik úgy gondolják, hogy ez róluk szól, felállnak. Mondhatunk olyan állítást is, ami több csoportra is igaz. A gyerekek képességeitől függően adhatunk könnyebb vagy nehezebb meghatározásokat.

Állítások: (Javaslat)

1. A Biblia korában erre írtak. (mind)
2. Ék alakú írásjeleket róttak rá. (agyagtábla)
3. Kiegészítették. (agyagtábla)
4. Ha tűzbe tették, elégett. (papirusztekercs)
5. Tekerhető. (papirusztekercs)
6. Koromból készült tintával írtak rá. (papirusztekercs)
7. Fontos üzenetet lehetett ráírni. (mind)